

DELAVSTVO HU- DO PRIJELO DA- WESA ZA UŠESA.

Konvencija državne delavske federacije v Peoriji je sprejela izjavo, v kateri je Dawes označen za demagoga.

REPUBLIKANSKI PODPRED- SEDNIŠKI KANDIDAT JE VNET ZAGOVORNIK OD- PRTE DELAVNIC.

Peoria, Ill. — Na dopoldanskem zborovanju delavske konvencije je prišlo zadnji petek do velikanske demonstracije, ko je bilo omenjeno ime senatorja La Follette in Wheelera, od katerih je prvi progresivni delavski predsednik, drugi pa podpredsedniški kandidat. Delegatje so obema imenoma priredili burno ovacijo. Nato je konvencija sprejela posebno poročilo, v katerem obojega teadevni poseben odsek republikanskega podpredsedniškega kandidata Charles G. Dawesa.

Poročilo je sestavil poseben odsek z Geo. Slaterjem iz Chicaga na čelu. Notri je povedano, kako se je doslej obnašal Dawes na delavstvu. Navedeno je, kako je organiziral minutnike. Razloženo je tudi, kako je bila stvar z Loringjevo banko. Po poročilu je bil Dawes v tesnem stiku s tisto afero.

Poročilo pravi:

"Charles G. Dawes, ki je republikanski podpredsedniški kandidat in glavni glasnik za republikansko stranko, je iz države Illinois. Zato pričakujejo unijski delavci, da povedo strokovni unijski v tej državi kaka dejstva glede tega kandidata iz Illinois, da bodo mogli določiti, ali je prav, če glasujejo zanj, ga izvolijo za podpredsednika Združenih držav in s tem omogočijo, da more postati predsednik Združenih držav."

"S tem poročilom se zavedamo odgovornosti za narodno koštno in dobrobit tistih državljanov, ki jih neposredno zastopajo delegatje na tej konvenciji."

"Charles G. Dawes je predsednik ravnateljskemu zboru pri Central Trust Company. Tudi je predsednik posebne zveze, ki ji je dal ime 'minutniki unijske'. Ti so organizirani v 'komitatu' pod vodstvom 'kapitanov' in 'poročnikov', ki se ravno po sklepih in ukrepih peščice oficirjev z generalom Dawesom na čelu. Organizacijo so smatrali iliboiški strokovni unijski za začetek fašistovskega gibanja, ki je silno laškimi fašistom po organizaciji in ciljih. Ena petih točk v njegovi takozvani platformi se glasi takole: Odobravam objavljeno stališče zvezne vlade, ki pravi, da je pravico vsakega državljanca do dela brez nepostavnega zmanjšanja tako sveta kakor ona, s katero sme delavec oddolžiti delo, pa naj je član delavske ali druge organizacije, ali ne."

"Strokovni unijski in drugi, ki so seznanjeni z industrijskimi praksami in frazami, vidijo v tej točki pritrjeno govorico, s katero upravičeno zagovorniki takovane odprte delavnice odrekajo pravico do organiziranja v strokovne unije."

"V govoru, ki ga je imel general Dawes pred čikaškimi klubom 22. februarja l. 1922, je dejal: 'Ali je kak morda človek med temi poslušalci in v državi sploh, ki se boji tekovanja in ki ne vidi v njem preobrnjenega ustavne ameriške vlade? Ali ni je opazil napredka, ki ga je naredil naš slavn, močni in odločni predsednik Warren G. Harding, katerega napredka od Adamsonove postave k Daughertyjevi sodni prepovedi, ki jo bodo po mojem mnenju smatrali bodoči rodovi za začetek ali počelo novi delavski postave in redovi v tej državi, ki kaznijo z njo naša vlada, da je pravica do dela ravno tako sveta kakor tista, s katero sme človek oddolžiti svoje delo?'

"Daughertyjeva sodna prepoved, ki jo je izdal v mislih Dawes, je bila dolga zoper železničarje. Orodilo je je sodnik Wilkerson v Chicagu na zahtevo takratnega (Dajle na 3. strani.)

Pregled dnevnih dogodkov.

Amerika.
Illinoiska delavska federacija ostro okrcala Dawesa.

Stara garda že priznava, da izgubi Montano.

Hišni baroni, katerim se dobro godi pod staro gardo, bodo volili Coolidgea.

Coolidgevi generali so v strahu za glasove rudarjev.

K. K. K. pomeni "Kep Kool with Kulidge".

Inozemstvo.

Velika gibanja kitajskih čet za nadaljevanje konflikta.

Anglija je dobila izjemne pravice v ligi narodov.

Ameriški reparacijski agent je "Simon Legree" v očeh nemških delavcev.

Vodilni fašist v Italiji ustrejen.

K. K. K. pomeni "Keep Kool with Kulidge".

Washington, D. C. (Federated Press.) — J. J. Hallum, ki je odvetnik in ki se je priklopil La Follettovi silam, opozarja javnost, da ima Ku Klux Klan politično Maine v svojih pesteh, in da pomeni K. K. K. "Keep Kool with Kulidge" ne samo v državi Maine, nego tudi povsod drugod.

Hallum vztraja pri trditvi, da nimajo republikanski principi in dela sedanje administracije nobene posebe, s izvolitvijo v državi Maine. Tiste volitve niso bile nič drugega kakor registracija klanke dvotretjinske večine v državi. Ekonomika vprašanja je na velikem vsehlejšem moztrovu in ameriškem biznisu potisnila verska in plemenska nestrpnost v ozadje.

Drugi politični izvedenci v Washingtonu so odgovorili na to opozoritev, ter dejali, da pridejo ekonomika vprašanja še pred mesecem novembrom v ospredje. Coolidge potrosi preveč denarja, in njegovi kapitanje se prearogantno pripravljajo na to, da bodo diktirali mezno znižanje, odprli zaprte delavnice ter odpravili kolektivno postopanje na strani meznih delavcev in kmetov.

Obe strani napovedujeta vroč boj; mirne bodo le države na sosednem jugu, pravijo.

JANEZ DAVIS ZAVRNIŁ BRYANA.

Cheyenne, Wyo. — Janez W. Davis, ki je odobril stališče svojega kandidatskega tovariša Charlesa W. Bryana, ko je ta obdobil 'obrambni dan', je zadnji petek zaobrnil plašč po vetru ter se ogreval za vojaško pripravljenost te dežele. S tem je očitno zavrnil Bryana.

"Mi ne moremo vreči meča iz rok, dokler niso druge nožnice prazne, in primerna pripravljenost za narodno obrambo je ena prvih dolžnosti vsake države," je dejal Janez Davis.

Ogreval se je za silno ameriško mornarico, ko je izjavil, da je ameriška obramba predvsem na morju. Okrcal je sedanjo administracijo, ker je dovolila, da je naša mornarica padla pod odmere v razmerju 5—5—3.

Kaj mu bo odgovoril na to njegovo tovariš Charles W. Bryan, tega ne vemo.

ALI SMO ŽE NA PRAGU ZIME?

Sneženi viharji v Kanadi; sneg v Južni Dakoti.

Winnipeg, Man., Kanada. — Prvi sneženi vihar v Kanadi je divjal 12. septembra v Chapleauju, 400 milj vzhodno od Winnipegja. Sneg je pobelil strehe in polja in prebivalci so se morali obleči v kožuhaste vrhne suknje.

North Bay, Ont. — Snežen vihar je divjal v okolišju Cochrana od petka jutraj do sobote popoldne.

Sioux Falls, S. Dak. — Prvi sneg letošnje zimske sezone je obiskal Sioux Falls dne 12. septembra.

REPUBLIKANCI ŽE TOČIJO SOL- ZE ZA MONTANO.

Namesto da bi priznali svojo slabost, kažejo na demokrate ter pravijo, da je Montana izgubljena za Davisa.

MONTANSKA PODRUŽNICA K. K. K. JE ODOBRILA WALSHOVO KANDIDATURO.

Minneapolis, Minn. — V poročilu, ki ga je poslal politični urednik o političnem položaju v Montani, pravi minneapoliski list Journal tole:

"Če žmagata La Follette in Wheeler to jesen v Montani, bo to pripisati okolščini, da so demokratski volilci nasplošno prestopili v tabor progresivnih elementov. Dokazov za to, da obstaja zveza med La Follettom, Wheelerjem in Walshom, je obilo, če gre človek nekoliko okoli političnih voditeljev po montanških mestih."

"Davis in Bryan sta v tej državi iz igre, čeprav ima Montana večjo demokratsko moč kakor katerikoli druga severnozgodnja država. Kakor cenijo, bo v najboljšem slučaju 20 odstotkov odanih glasov za nju."

"Demokratski delavci pravijo skoro brez izjeme, da bo La Follette zmagal v državi, in da bo skoraj s istim številom ponovno izvoljen Thomas J. Walsh za zveznega senatorja. Ta stvar je gotova, čeprav jo skrbno prikrivajo. Ko se kampanja še bolj razvije, bo to še očitnejše."

"Kar se tiče senatorja Walaha, ne more biti ta za Davisa v New Yorku, za La Follettea pa v Montani. Izjaviti se bo moral za Davisa, ko stopi pred volilce. Ali prepričati pa ne more zveze med demokrati in La Follettovi možmi."

"Montanska podružnica konference za progresivno politično akcijo je odobrila Walaha in dva demokratska kandidata za v kongres. La Follette in Walsh imata vsak svoje sitnosti v Montani, ali njune zadeve so v tesni zvezi."

"Kljub tej silni zvezi vztraja je republikanski voditelji pri trditvi, da bodo zmagali v Montani za Coolidgea."

"Dr. O. M. Lanstrum iz Hele, ne, ki je član republikanske narodnega odbora, zatrjuje, da more upati Coolidge v tej državi na zmago. Priznava veliko popularnost in priljubljenost senatorja La Follettea med montanski kmeti pravi, da ni razlika velika, ker so imovitejši kmetje, živinorejci in ovčarji še vedno republikanskega mišljenja."

Republikanec mora iti jako trda na severnem zapadu, da se morajo posluževati takšnega tolažiša. Svoječas je bila ta gospodarska velika osobeja in ponosnejša. Ne, zmenila niti malo za kmetje, še manj pa za delavce. Danes si prizadeva mamiti kmečke in delavske volilce s tako slabimi in obupnimi poročili."

No, poprej ni bilo še nikoli tako enotne politične frnote med kmeti in delavci, kakor je opaziti danes. In še nikdar poprej niso imeli revnejši sloji boljše predsedniškega kandidata, kakor ga imajo danes v osebi senatorja La Follettea."

MacDonaldove biskutne delnice.

London, 13. sept. — "Daily Mail" poroča, da je Ramsay MacDonald, laboritski ministrski predsednik, dobil v zadnjem marcu 30.000 delnic McVitie and Price Biscuit kompanije na škotskem. Delnice so vredne \$130.000. Poročilo je povzročilo politično senzacijo na Angliškem.

MacDonald je večerjaj pojasnil, da je Sir Alexander Grant, glavni lastnik omenjene družbe, dobil baronski naslov v priznanje njegovih zaslug, ker je poklonil javno knjižnico škotski. Iz hvalečnosti za to priznanje je Grant prepisal na MacDonalda 30.000 delnic svoje družbe. Dohodek od delnic prejema MacDonald do svoje smrti, nakar delnice preidejo v roke prejšnjega lastnika.

Novo politično vprašanje: Premog!

"Dajte vražjim rudarjem kaj dela, če ne, izgubimo glasove!" je zdaj obupen klic stare garde.

Chicago. — (Feder. Press.) — "Za Boga, dajte vražjim organiziranim rudarjem kaj začasnega dela vsaj do volitev! Kupujte premog, da bo vsaj nekaj dela za rudarje, drugače bodo volili La Follettea ali celo Fosterja!"

Tak je obupen klic, ki se razlega to dni iz glavnega stana Narodnega odbora republikanske stranke. O tem klicu poroča Paul Wooton, washingtonski poročevalec lista "Coal Age". Omenjeni klic voditeljev stare garde je naslovljen na industrijske magnate. Stara garda je alarmirana valed velike brezposelnosti med organiziranimi rudarji, zlasti v Illinoisu — ne radi tega, da bi se ji rudarji smilili, kaj še, ampak radi tega, ker se boji, da bodo nezadovoljni rudarji volili La Follettea ali "celo Fosterja". To je tisti strah! Stotisoče glasov že nekaj čete.

Dajte jim dela vsaj do volitev! — Razumete to, rudarji?

Reparacijski agent je "Simon Legree".

Komunisti v Nemčiji označili Owena D. Younga za gonjača sužnjev. Nemški proletarijat je "strie Tom".

Berlin, 13. sept. — Ameriški bankir Owen D. Young, zavezniški reparacijski agent v Berlinu, je večerjaj prejel drugih 20.000.000 zlatih mark na račun odkodnine po Dawesovem načrtu. Komunistični listi — in do gotove meje tudi nacionalistični — so ta dogadek naslikali takole:

Nemški proletarijat je novi "strie Tom", suženj, po katerem pade bič Owena D. Younga, novega "Simona Legreeja", ki je v službi mednarodnih imperialistov in velebankirjev, sedanjih gospodarjev Nemčije.

EXEMPLA TRAHUNT — ZGLEDI VLEČEJO.

Edwardsville, Ill. — Hoditi v srednjo šolo in živeti v malem mestecu, kakor je Gillespie, Ill., je bilo prav malo zanimivo za Margaret McMillen, in ravnotako nezadovoljna je bila s šolo Olga Endruzzi, pa sta se petnajstletni deklici oddolžili iti na pot, da vidita, kako je kaj po svetu in da doživita kakor zanimivost kakor Loeb in Leopold.

Tako sta izjavila punči, ki sta sedaj radi cestnega rop v tukajšni ječi.

Margareta si je izposodila delavske obleke svojega očeta, ukradla samokres, dobila nekaj čepice ter šla za pustolovčinami, je rekla. Zapustivši svoje rojstno mesto sta jo mahnile kar peš v svet upaje na rožnato bodočnost. Neki dober avtomobilist ju je vzel k sebi ter odpeljal v Edwardsville, sta izpovedale punči.

V Edwardsvillu sta našle stvari popolnoma drugačne, kakor so v domačem kraju, in tu sta tudi doživeli svojo prvo pustolovščino. Prijelo sta nekega črna, ki pa ni imel niti enega centa pri sebi. Potem je prišlo do druge pustolovščine. Ustavile sta drugega človeka, od katerega sta dobile le 60 centov.

Punčari obžalujeta sedaj svojo neumnost. In oblasti so pripravljene vrniti deklici starišče, če ju hočejo domov, ne da bi ju kaznovali za cestno ropanje. — Zgledi vlečejo.

Turški governer, pijan, odredil mobilizacijo.

Carigrad, 13. sept. — Ferid paš, vojaški governer Carigrada, je bil večerjaj odstavljen na ukaz predsednika, Kemala paše, ko je brez vsakega povišanja odredil mobilizacijo čet v Carigradu. Ferid se je izgovarjal, da ni bil trezen, ko je izdal mobilizacijsko odredbo.

ANGLIJA SI JE PRIDRŽALA IZ- JEMNE PRAVICE.

Biti hoče še nadalje samsvoj sodnik glede pomorskih zakonov. In liga je priznala pridržek.

SLAB ZAČETEK DELA ZA SVETOVNI MIR.

Zeneva, Švica, 13. sept. — Pododsek zbora lige narodov je večerjaj priznal Veliki Britaniji pravico pridržka glede njenih tolmachenj z ozirom na mednarodne zakone za morja. Na temelju tega priznanja sme Anglija še nadalje razlagati mednarodne določbe, ki veljajo na morjih, kakor sama hoče ne glede na to, da tudi Anglija priznava obvezno razsodišče kot najvišjo oblast v odločevanju o spornih zadevah.

Sklep pododseka pomeni, da vsaka druga država, ki podpiše klavzulo obligatoričnega razsodišča, lahko naredi kakršenkoli pridržek. Juristi priznavajo, da je to slab začetek reševanja vprašanja svetovnega mira. Če bo vsaka država po zgledu Angije hotela imeti izjemne pravice v tem ali onem, ostane ustanova obveznega razsodišča le na papirju.

Vprašanje sankcij proti napačnim državam še nima jasne oblike, izgleda pa, da najbrž pride do nekega sporazuma med delegati. Celotna švedska delegacija, ki je bila izprva odločno proti vsakemu garancijskemu paktu, je pokazala voljo, sodelovati pri tem ali onem načrtu za odpravo vojne.

Vodilni fašist v Italiji ubit.

Napadalec pravi, da se je maščeval za Matteottija.

Rim, 13. sept. — Armando Castelin, fašistovski poslanec v italijanskem parlamentu in glavni podtajniki fašistovske organizacije, je bil večerjaj zjutraj ustreljen na tramvaju, na katerem se je peljal s svojo dvanajstletno hčerko. Giovanni Corvi, delavec, je oddal nanj štiri strela iz revolverja z vzklikom: "Smrt fašistom, ki so umorili Matteottija!"

OČE IN HČI UTEGNETA BITI V ISTI LEGISLATURI.

Marathon, Wis. — Oče in hči bosta delala drug poleg drugega v prihodnji legislaturi, če bo gđna. Mildred Barber, ki je hči državnega senatorja Josepha Barberja iz Marathona, Wis., izvoljena meseca novembra. Gđna. Barber je učiteljica v okraju Marathonu. Dobila je na zadnjih republikanskih primarnih volitvah nominacijo.

Če bo izvoljena, bo potem najbrž prva ženska, ki je še kdaj bila članica državne legislature, kjer je njen oče za državnega senatorja.

Gđna Barber je porazila poslance Salterja v prvem volilnem distriktu okraja Marathona. V svojem političnem programu je naznanila, da bo podpirala senatorja La Follettea, zagovarjala davčno znižanje in zmanjšanje državnih izdatkov ter se zavzemala za boljše tržne postavke kmetom v prid.

SMRTNA KOBA.

Kakor nam poroča na široko znani rojak Matija Pogorelec, je njegova sestra Uršula Pogorelec, poročena Osholt in rojena v Pliniali na Notranjskem l. 1856, po 12-tedenski mučni bolezni umrla dne 11. t. m. ob dvanajstih in 50 minut popoldne v bolnišnici na Chisholm, Minn., kamor je prišla pred dvema tednoma iz Wakefielda, Mich.

VREME.

Chicago in okolice: V torek deloma oblačno in gorko. Južnovzhodni vetrovi. Temperatura v zadnjih 24 urah: najvišja 62, najnižja 58.

Hišni baroni bodo volili Coolidgea.

Kajti stanarina ima precej republikanske prosperitete.

New York. — (Fed. Press.) — Zadnji smo omenili delničarje bančnih podjetij, ki uživajo precejšnjo prosperiteto v dividendah in bodo nedvomno volili Coolidgea ali Davisa, kandidata velebankirjev.

Druga kategorija ljudi, ki se ne more pritožiti zoper prosperiteto pod republikansko ali demokratsko administracijo, so posessniki stanovanjskih hiš. Kakor poroča Narodna (delodajalska) industrijska konferenca, so lastniki lani povišali rent ali stanarino za šest odstotkov v vseh večjih industrijskih mestih Amerike. Drugo poročilo je, da je stanarina v 187 mestih poskočila od leta 1914 povprečno 86 odstotkov. Samo v enem mestu — Johnstown, Pa. — se je rent podražil za 150 odstotkov v zadnjih desetih letih.

Položaj na dveh kitajskih frontah.

Čang zbira armade v Mukdenu. Obe stranki pojačani na šanghajskem bojišču.

Peking, 14. sept. — Na severni strani province Čihli je že v teku bitka med prednjimi četami mandžurske armade, katere prodira proti Pekingju.

Šangaj, 13. sept. — Iz Mukdena, Mandžurija, je prišla zanesljiva vest, da je Čangtsolin že mobiliziral preko 100.000 mož za vojno s Čihli stranko v Pekingju. Arsenali v Mukdenu dela noč in dan, proizvajajo municije. Vprašanje je le, katere poti se poslužijo mandžurska armada, čim prej doseže Peking. Ako Čangtsolin porabi železnico Mukden-Peking, pride v konflikt z mednarodnimi silami, ki imajo v pogodbi garancijo, da se ta železnica ne sme rabiti za vojaške namene.

Čekijske čete, ki branijo Šangaj, so večerjaj osvojile mesto Iching na zapadni strani in prisilile kiangsuške čete, da so se umaknile nazaj proti Čangčovu. Čekijskega poveljstva poroča, da sta se tekom bitke podala dva kiangsuška bataljona (1300 mož). Deleveno vreme še vedno zadržuje večje spopade, pomoglo pa je, da sta obe stranki dobili pojačanja. Stranka Kiangsu je dobila sveže čete iz Nankinga, katere je poslal tja general Vupeifu, vrhovni poveljnik vojsk sil pekingske vlade.

Tokijo, 13. sept. — Zunanji minister Matsui je danes izjavil, da Japonska se ne bo mešala v notranje zadeve Kitajske. Minister je moral nekaj reči radi tega, ker časopisni neprestano poročajo, da je Velika Britanija sugestirala Japonski, naj intervenira v imenu angleških interesov. Matsui pravi, da prvič Anglija ni nič sugestirala, drugič pa Japonska nima namena, gledati za interese drugih vevseli.

Nekateri japonski listi izražajo bojazen, da mogoče Anglija in Amerika intervenirata sporazumno, nakar bo morala Japonska nekaj storiti. Glavna opozicijska stranka v japonski zbornici je večerjaj sprejela resolucijo, v kateri strogo nasprotuje intervenciji na Kitajskem.

LETALCI PRIDEJO DANES V CHICAGO.

Letalci, ki so obkrožili svet, pridejo danes okoli ene popoldne v Chicago iz Daytonov, O. Nekaj časa bodo krožili nad novim stadionem v Grant parku, nato pa odlete na poštno letalno postajo v Maywoodu.

Celo v tujini dobiva La Follette glasove.

Tokijo, 13. sept. — Poročevalec čikaške "Tribune" je pobral slavnata glasova očitju živeli ameriških volilcev za predsedniškega kandidata. Rezultat glasovanja je bil: Coolidge 42, La Follette 22 in Davis 16 glasov.

ZADRUGA.

Spisal Josip Stare.

VIII.

Napočil je lepi božični čas, ki ga vsako najrajši praznuje doma med svojci. Navzile hudi zimi in silnim zametom gre na pot, kdor more, da bi lepe dneve prebil v krogu roda svojega; a kdor ne more domov, poišče si kako znano prijateljsko rodbino, da čez praznike ne bode samoval. Malokje so se stare božične šege tako lepo ohranile, kakor v Prnjavoru. Ko je na Sveti dan odzvonilo poludne, izpraznile so se ulice in bilo je tiho in mirno, kakor da so vsi ljudje pomrli. Niti iz gostilnic nisi čul navadnega vriska, in če si stopil vanje, videl si prazne mize, ali nikjer žive duše. Saj so ta dan prnjavorški gospodarji, prav kakor stari Slovenci, gostoljubno odprli vrata doma svojega, in v dobro jim je došel vsakdo, ki ni imel svojega ognjišča. Tudi zadruga miza "Pri parobrodu" je božične dneve bila prazna; zadrugarji so dobili toliko vabil, da vseh niti vzprejeti niso mogli. Po praznikih se je začelo koledovanje in bilo je nove zabave. "Adam in Eva" sta hodila od hiše do hiše in prišla sta tudi v "Zadrugo". S seboj sta nosila drevo, zapela pod njim staro pesem, naposled pa se je oglasil "bog oče" ter ju

zapodil iz raja. Za "Adamom" so prišli "trije kralji", in potem se je začel predpust. Ni ga bilo več, da se ne bi pridrevile posamezne pustne maskare ali več njih skupaj v gostilno "Pri parobrodu", in šlele so se z zadrugarji in jim nagajale, kakor so največ mogle.

Predpustom so minile "plesne vaje" in tudi pravih "balov" je čitalnica napravila samo dva, zakaj čitalničarji so se hoteli nehoti morali udeleževati takozvanih "purgarskih plesov", da ne bi žalili dobrih prnjavorških meščanov. Po starodavni navadi je vsako predpustno nedeljo v drugi gostilni bil "purgarski ples", na katerem so bili zastopani prav vsi stanovi.

"V nedeljo je prvi meščanski ples," rekel je Zagorski in videl si mu na obrazu, da namerava nekaj imenitnega povedati. "Že stari latinski pregovor veleva: 'V Rimu živi po rimski šegi'; in ta resnica velja še dandanes za vsak kraj, torej tudi za Prnjavor. Mi smo doslej imeli svoje veselice zato, ker ni bilo drugih. Odslej bode drugače; začele se bodo javne zabave, ali hudo bi nam zamrili, če nas ne bi bilo poleg."

"Prazen strah, Milivoj," seže mu Veselko v besedo, "brez nas je ne bode veselice v lepem Prnjavoru."

"Nikar me ne moti, kadar govorim," huduje se Zagorski. "To

še ni dovolj; mi se moramo tudi zmeniti, kako se bomo na teh meščanskih zabavah vedli. Jaz, pristni Prnjavorci, sodim, da nam treba paziti na dvoje: prvič moramo pokazati meščanom, da jih spoštujemo in da se tudi po naših žilah pretaka meščanska kri, in drugič moramo povzdigniti čast 'Zadruge' naše."

"Živio, Milivoj!" pritrdijo mu tovariši, govornik pa nadaljuje: "Mislim torej, da moramo na teh plesih bolj odlikovati meščanske hčere, nego naše čitalniške gospodične. Podvizati se moramo, da bomo vselej prvi na plesiščih in da vsi zajedno nastopimo ter jasno pokažemo navzočnost svojo. A naposled mislim, da moramo prav ni izvoliti kraljico plesu. V ta namen bomo kmalu po začetku razsodili, katera je najlepša, potem pa bomo vsi po vrsti vso noč z njo plesali, a med počitkom jo bode vsak pot kdo drugi vodil po dvorani in jo kratkočasil."

"Izvrstno!" vzkliknili so vsi jednoglasno.

"Naj Prnjavorci vidijo, kdo je 'Zadruga' in kaj premore!" dodal je ponosno Veselko.

"Tako bomo plesal z meščanskimi deklicami, da se bode Hermina kar tresla od jeze in zavidenosti!"

Velika dvorana "Pri zlatem jagnjetu" je v nedeljo bila lepo počejena in razsvetljena in pod

je bil tako namazan z milom, da je kar drčalo pod nogami. Že so dohajale prnjavorске matere v najlepših opravih, nekatere so celo prišumele v svilnatem krilu ter prav oprezno sedale po belo prgarnih stolah ob zidu. Pred njimi so hčere njih kar stoje čakale srečnega trenutka, da si ne bi prevred zgnele skrbno zlikane obleke, in željno so upirale oči zdaj proti vходу, zdaj na galerijo, če se gde pač že pripravljajo. Nekatera si je pahljala od nemira goreča lica, druga je stopila k prijateljici svoji, popravila ji cvetko, pripela slabo prišiti trak, ali pa začela kakšen pomenek. Moškega še ni bilo nobenega blizu. V tem pridejo zadrugarji vsi zajedno, postavijo se pod svetilo sredi dvorane, natikajo si bele rokavice in se ozirajo okolo po deklicah. Danes je tudi Zagorski del nocoške na nos, kakor da bi bolj mogel iztekniti "kraljico". "Zadruga!" začepetala je premožna mamica sosedi svoji in zadovoljno se ji je zasvetil okrogli obraz; deklicam pa je utripalo srce od nepotrpežljivosti in negotovosti.

Zadrugarji se niso dolgo obotavljali; hitro so si izvolili vsak svojo plesalko, vodili jo po dvorani in brž ko je kapelnik Beranec potegnil po goslih, zavrtelo se je vseh pet parov in po bliskovo so leteli okolo in okolo, da jih niso mogle slediti oči srečnih mater. Za prvo deklico je vsak kar takoj drugo prijel za roko in predno se je dvorana napolnila, bilo

je vse živo in veselo, ker za zadrugarji niso hoteli ostajati niti drugi mladi ljudje. Med zadrugami je prišla na plesišče Hermina z materjo in mlajšo sestro svojo. Imela je črno svilnato obleko, zapeto do vrata. Pri vходу se je ozrla po dvorani, kakor bi nekoč iskala, in ko je zapazila Doro in Slavo, šla je k njima.

"Danes črna! vpraša jo Slava.

"A, prosim te, kdo bode plesal v tej mešanici," odgovorila je Hermina zaničljivo in glasno, da jo je čul Zagorski, ki je ravno mimo nje šil z meščanske deklice. "Prišli smo le malo pogledat; najrajša bi bila ostala doma, toda oče ni dovolil, da se ne bi zameril meščanom. Umekni se malo, da sedem med vaju in se bomo vsaj kaj smijale."

Dora, ki je nocoj bila slabe volje, prikimala ji je smehljaje, da se ujema z njo; Zidovka pa je sodila, da ji ne bi bilo ni v škodo, ni v sramoto, če bi plesala, in kar kvišku je skočila, kadar jo je kdo prosil za "jedenkrat na okolo".

V tem je ostali mladi svet plesal, da se je vse prašilo, in vroče je bilo, da so sveče jele kar brleti. Minili sta prva polka in prva mazurka. Tedaj je Zagorski tovariše svoje zbral okrog sebe sredi dvorane in vse zapored vprašal, o kateri sodijo, da je najlepša. Ujemali se niso, vsak je imel drugo v očeh.

"Ali ste nocoj vsi slepi?" graja jih Zagorski, "poglejte tja na oni-le rajski evet! To vam je ro-

žica, ki ne vzrase na vasi; kako ukusno, kako vse na nji! Raat in opranje in sukanje, kako je pem skladi. In ta ljubki gosti obraz z orlovim modrim očmi, ki so v zasprotni s črnimi lasmi.

(Dolge prihodnje)

Ali želiš znati pravilno čitat angleško? Naroči vensko-angleško slovnico, je izdala in ima na prodaj zovna matica S. N. P. J.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družini

ZA SLABO PREB

pomanjkanje teka splošno oslabele, vzemite

SEVERA'S BALZOL.

Splošna tenika za moške i ženske.

Pomaga naravi s tem d lodec in jetra bodo pri svojim normalnim poslom in prebava bo zopet stala redna.

Cena 50 in 85 centov.

Vprašajte svojega lekarnarja

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

Otok in Struga.

Spisal dr. Ivan Tavčar.

(KONEC.)

Dan za dnem ozirala se je po stezah, ali ne prihaja baron Konstantin, ki je vendar moral vedeti, da hoče otkoška kontesa stopiti v samostan, ter se za vse življenje odtegniti pregrešnemu svetu. Saj se je po vsej srenji govorilo o njenej pohojnosti in o svetih njenih namerah. Ali barona ni bilo!

Ker je živela v zavesti, da mora kot prihodnja samostanka izrovati najmanjše koreninice pregrešne ošabnosti v svoje duši, in ker je imela tudi zažest, da dolžuje hvaležnost njemu, ki jej je stregel v silnej bolezni, odločila se je lepega dne, da gre na Strugo, pomirit se z baronom Konstantinom.

Uže na poti so se jej borili po duši čudni občutki. Stopivši v zapuščeno struško dvorišče pa jo je skoraj zapustil pogum in pobožni njeni naklepi so se hipoma raztopili. Ali naposled se je zopet ojačila.

Na dvorišču je bilo še vse tako, kakor nekdanj. Pred umazanimi hlevi nekoliko polomljenih vozov, takoj pri dvoriščnem vходу pa star in brez dvombe uže tudi slep pes, ki se vstal ni, ko je stopala tujka mimo njega. Nekoliko kuretine je greblo po gnojnih kupih, ter se razpršilo pri dekletem vstopu. Nikjer ni bilo videti človeškega obraza. Boječe je stopala po stopnicah navzgor. Velikanske razpoke v zidu so pričale, da Struga ni prav varno bivališče, in da bode častitljivo to poslopje kmalu se razlezlo na vse štiri strani.

Nekje na koridoru pričel jej je nasproti razmršen deček z metlo v roki. Odprl je usta, ter povzdignil roko, kakor da hoče potegniti umazan klobuček z las. Ali takoj je pomislil, da je to samo ženska. Pustil je torej pokrivalo na glavi, ter čakal, kaj bode izpregovorila. Ali kontesa je molčala. Prestrašila se je brez dvombe pri čudnej prikazni tega strežaja.

Mož je moral končno vendarle izpregovoriti. "Sam sem doma! Babice plevajo v logu; on pa je na vrtu."

Kontesa je povprašala po baronu. Sporazumela sta se, da je "on" baron, in da je na vrtu. Mlademu možu se je razbistrilo po možganih in mislil si je, da bode gotovo prav, če jo popelje v "njegovo" sobo. Dejal je:

"Tam le stanuje! Tam čakajo tudi gospodje iz kaplanije, če pridejo sem!"

Peljal jo je v njegovo sobo, ki ni bila zaklenjena, ukrasti tako ni bilo kaj.

"Iskat ga grem!"

Porinil jo je skoraj skozi vrata, katera je potem hitro zaprl. Bila je sama v tuji sobi. Okno je bilo preprečeno. Pri vratu je opazila, da stoji v prostoru tudi postelja. Bila je tedaj v spalnici barona Konstantina. Prestrašila se je tako, da je takoj pobegla v sosednjo sobo, v katero je pri odprtem oknu solnce sijalo. Bilo je to prav ravno bivališče; nekoliko stolov, miza, na njej pisalno orodje; nekaj knjig in mnogo medicinskih ateklenic. Vedla se je na stol pri mizi. Zeblo jo je. Iz debelega in razpokanega zidovja razkiral se je hlad kakor v kleti. Postalo jej je dolgčas. Skrbelo jo je tudi, da ga morala ne bode, da je šel kam v goro, in da bode zaman za pričačkvala. Tudi po stopu so se videle razpoke, in po kotih predli so pajki svoje mreže. Mislila si je, da mu manjka ženske, in da je človek revež, ki mora stanovati v takem prostoru. Na steni nikjer poble: še gledati ni kaj. Obrnila se je k mizi, pri kateri je sedela. Odprla je knjigo, učeno medicinsko delo. Takoj jo je zopet zaprla. Tedaj je zapazila pričeto pismo na mizi! Zopet je pričela šteti razpoke po stopu, pajčevine po kotih, ter zopet jemala učeno knjigo v roke. Pri tem pa si je vedno mislila, kmalu da pač piše! Morda ženske, in kaj? Obetati si ni hotela, da jej je hudo dejala zavest, da je to pismo morda namenjeno — ženskej. Ali vendar je bilo tako. Počasi je zavila glavico zopet proti mizi. Hotela je zapaziti, da je zapisano na listu — njeno ime! Da, tu so je jasno bralo: kontesa Serafina! Ni je ženske, ki bi v ta-

kem položaju bila premagala iskušnjava! In tudi naka kontesa je ni! Komaj se jej je dozdevalo, da je videla zapisano svoje ime, uže je nagnila obrazek k tujemu listu ter brala, kar ni bilo pisano za njo.

"Dragi prijatelj! Po dolgem molku zopet nekaj vrst od starega tvojega puščavnika! Očeta naša hiša mi razpada, srce razpadlo mi je uže davno! Kakor drevo sem s suhimi vejami! Zapustil bom stari kontinent, ter se preselil v novega! Evropa je zame prestara, in tudi jaz sem prestar za njo. Časih je dobro, če se drevo presadi v tujo zemljo. Potem raste, ki prej ni moglo. Slovo torej jemljem. Tudi pred tvoj prag prihajam. Znana ti je vsa beda, s katero so udarila nebena moja uboga rodovino. Ali danes naj ti je povedano, da je usoda prihranila meni najhujše. Človek, ki je najsilovitejšje prouzročil mojim, zapustil je otroka, hčer. Sovražiti bi jo moral, ali sovržiti je ne morem. V prvem trenutku, ko sem videl ošabno to bitje, padlo je seme v moje srce! Bog zna, koliko sem se trudil, pozabiti jo, ali usoda ni hotela! Letos v trdeji zimi prišla je ta kontesa Serafina tu sem. Iz gole samoglavosti! Njena mati, stara ženska, vzela je mladega vojaka. A to je razsrdilo gospico hčer. Mladi očim pride za njo. Prepirla sta se. Mej prepriom pa jej je povedal čudno zgodovino o očetu grofu Milanu. V mrazu je hotela k meni na Strugo, da jej povem resnico. Med potom jo srečam slučajno. Izvršila se je scena, kakor je pri ženskej navada: omedlela je, in na svojem konji sem jo prinesel na Otok. Med potom pa me je hudobni duh premotil, da sem jo poljubil na lica. Od tedaj pa me hoče pamet čisto zapustiti. Pred zrealom stojim in štejem si sive lase na glavi. Napravljam si o pomine, da sem vendar uže v letih, v katerih se človek ne sme obnašati kot zaljubljen učenec. Ali kaj mi pomaga vse to! Človek je slabotna stvar. In starejši ko postaja, menj ima zavesti, da je smešen v takem in takem položaju. Kakor dež po razsušenem polju razlije se mi časih po duši zavest, da hoče morda usoda na ta način zopet združiti, kar je bila razmetala poprej z neusmiljeno svojo roko! Jaz in kontesa Serafina naj bi zopet zjednili Otok in Strugo! Vidiš, tak otrok sem postal! Pri vsem tem pa je najhujše, da me kontesa Serafina sovraži, ni da čisto nič ne ve, kake plamene da je prouzročila v mojej duši! Moj duh je bolan! Ironiziram se samega sebe! Ali brez vspeha. Sedaj pa sem si zapisal radikalno zdravilo: Preselitev v Ameriko! To bode vsaj pomagalo! Prihodnji list pa uže dobiš iz Minesote ali pa iz pobježja mogočnega Mississippija! ..."

Dalje ni bral! Kar jej je sree prepluvalo, ni bilo samostansko, pač pa popolnoma "posvetno". Baron Konstantin jo ljubi! To se jej je dozdevalo tako čudno ter jej bilo tako nepričakovano, da je morala — od sreče jokati. Nagnila je glavico na mizo, na list, kateri jej je bil povedal njegovo skrivnost.

Ko pa je prišel baron Konstantin, topila se je še vedno v solzah. Dobro je čutila, da je vstopil. Ali glavice si ni upala privzdigniti tedaj. Odločeno se je ramovala. Bil je toliko diplomatičen, da je v hipu razvidel razmere. Pogumno je pristopil k njej, ter se še celo predznil, da jej je privzdignil glavico. To bi bil storil, vsakdo izmed nas. Videl je razkazen obrazek in dvoje solzlih oči. Okrog ustnic pa se jej je napravljaj smehljaj ter oznanoval, kaj hoče solza v očesu. Ali naj bi bila govorila? Nam se dozdeva, da ni bilo potrebno.

Kdor pa ju je pol ure pozneje videl na poti proti Otoku, roko v roki, kdor je odzaval, kako sta postajala, ter se pogledovala kipeče, kdor je videl, kako je tedaj, ko sta stala pred grmom divjih rož ter občudovala njegovo cvetje, resnega barona glava prišla v sumnjivo dotiko z njeno, vedel je lahko vse, če je bil tudi samo površen opazovalec rečij okrog sebe.

Struga je sedaj razvalina. Na Otoku pa je vse polno življenja, vse polno otroškega krika! Baron in baronica občutita še vedno tisto srečo, ki je delež ravno pričetega zakona. Preteklost je pozabljena in vsi upi se opirajo na prihodnost. In mi želimo, da bi jima vir zakonske te sreče tek el še dolgo časa, in da bi ne usahnil tako kmalu, kakor se je prerado agodi v prozajicnem našem življenju! —

SVETOVNE SLAVNE EVROPEJSKE IN AMERIKANSKE AVTOMATIČNE PIŠTOLE IN REVOLVERJI PO NAJNIZJIH UVOZNIŠKIH CENAH!

POZOR! Opazujemo vas na izredno ponudbo v importiranem orožju. — KUPITE SEDAJ, predno zgoraj cene rastejo.

MAUSERJEVE REPETIRKE-KOMBINIRANE PUŠKE IN PIŠTOLE

Oficirski modeli: 5% palcev dolga cev: 10 streliv

DALJAVNA 1.000 JARDOV

Vojška, stražniška in lovsko orožje

Puškino kopito uporabljiva kot tul (holster).

Hitro izpraznjeno v karabini

101 — Nemška oficirska modela, 8 mm kalibra (.324) (rahi navadna 8 mm Luger avtomatična pištole modela), 5% palcev dolga, 500 jardov daljavo ustreva vsa daljavo, kompletna s lesenim tulskim kopitom, itd.

To orožje je zelo priljubljeno med svetom in se rabi za različne potrebe. Uporabljajo se jo kot vojaško orožje (v Nemčiji, Rusiji, Italiji, Turčiji, Finsku, Kitajski, itd.) kot izvrstno stražniško orožje (nemška stražniška puška), za streljanje tarce in za lov. Posledno se opozarja na to, da je to orožje zelo lahko, priljubljeno, zanesljivo in varno. Pištole s lesnim ročnikom vred tehta le 3 1/2 funta, in dolga s ročnikom vred le 14 palcev. Zelo priročno je, zelo radi izpolnjuje s seboj po vsem svetu za lov na jeleno, medvedo, volkove, divjega prašiča, na mrazu, itd.

V vojni je izšla Mauserova velika vloga enako kot Lugerjeva avtomatična pištole, ki so jo razbili strelci v Nemčiji in drugod v splošnem vojskovanju. Zaradi njene natančnosti, prožnosti, moči, se daljavo. Smatra se, da ta pištole niso našli in razvile najvišjega prožnostno moč izmed vseh pištol na svetu, ker niso našli do 2.500 jardov.

Kompletne pištole s zavojem itd.

dama za \$29.95

100 — 9 mm patron

dama za 4.50

NOVA TAJNA SLUBENA POSEBNOST

8 palcev cev za mornarsko kopito

Dobro zapiral revolver

108 — Ta revolver, ki ima 8 palcev dolga cev in mornarsko kopito, je najboljši avtomatični revolver za izmetavanje patron v 1/20 sekunde. Narejen iz najboljšega materiala, ki se more dobiti za denar. Orožje je iz najčistejšega jekla, cev je najboljšega jekla in izvrstno risana. Petelin vsi deli so narejeni iz najboljšega kovanega jekla, pravilno kaljenega; lahko se rabi za oddajo posameznega strela, ali pa šest strel v 1/2 sekunde. Opremljen je s varnostnim mehanizmom, preprečujočim, da dne 22. maja, 1917. Patrone izpado avtomatično, ko se revolver odpre. Jamčimo vam, da bo popolnoma enak kot kake tak stika in rupe opisa. Ako felite imeti pošten in priljubljen revolver po smerni ceni, tedaj nam pošljite vaše naročilo na ta revolver. Povejte, ako ga hočete imeti jekleno glavo barva ali pocinkano. Za ta revolver se rabi navadno 22 kalibra Fire 22 in 28 kalibra S. & W. Center Fire Patrone.

22 kaliberni revolver

dama za \$13.25

22 kaliberni revolver

dama za 14.50

38 kaliberni revolver

dama za 16.25

100 patron za 22 kalibra

na .55

100 patron za 32 kalibra

na 2.50

100 patron za 38 kalibra

na 3.10

SVETOVNO SLAVNA "MAUSERJEVA" AVTOMATIČNA PIŠTOLA-REPETIRKA

103 — Vseeno pri uporabi. Strelci lahko opazijo s tipičnim, kadar morajo ali v tem, ako je petelin napet, ali ne, kadar je napet, se vidi tednji del petelina končne zaplote. To je zelo vredno orožje, ter drugo pištole tega obzora in je po manjšanjosti le največje povzročilo za nasego nasred.

Magazin 25 kalibra ima prozora se 9 patron in 32 kalibra pa se 6 patron.

25 kalibra pištole

dama za \$13.95

25 kalibra pištole

dama za 14.95

POSEBNI MAGAZIN

na 25 kalibra

POSEBNI MAGAZIN

na 32 kalibra

100 — 25 kalibra

na 1.90

100 — 32 kalibra

na 2.40

2EPNI MODEL, KALIBER 32 IM

TIRANA AVTOMATICA PIŠTOLA

106 — V odstranljivem magazinu v kopitu se lahko hrani 8 patron. Pištole je dolga 6 1/2 palcev in tehta le 10 oz. Ta pištole je lepo izdelana in dobro narejena, čisto se naga izdelki in točno. Ima varno zapiralno in popolnoma varna, ako se v lepu.

25 kalibra pištole

stane \$8

32 kalibra pištole

stane 9

POSEBNI MAGAZIN

na 25 kalibra stane 1

POSEBNI MAGAZIN

na 32 kalibra stane 1

100 patron za 25

kalibra 1

10 patron za 32

kalibra 2

ORIGINALNA NEMSKA "LUGER" (Parabellum) AVTOMATICA PIŠTOLA

30 kalibra (7.65 mm)—3% palcev 8 streliv

Uporablja se po vsem svetu, je moč zanesljiva in varna.

Najnovejši model, nese 1860 jardi

107 — Lugerjeva avtomatična pištole je v vseh svetih za streljanje na splošno sport. Uporablja se od vojakov, kaj ni misli od Lugerjeve, čisto se naga izdelki in točno. Ima varno zapiralno in popolnoma varna, ako se v lepu.

25 kalibra pištole

stane \$19.50

100 — 30 kalibra

patron 3.80

Importiran tu iz kraljeva

ustanja stane 1.50

Lupa kopito iz orohovega lesa, ki

lahko shranje in pridene na Lugerje

pištole, da se izpremeni v puško

stane 2.75

Posebni magazine

stane 3.00

KAKO NAROČATI

Održite komand le opisan, katerega mislite naročiti, priložite polno kopijo

terega ste izpolnili le poleg priložite tudi \$1.50 za račun, kot v dokaz zavezanosti

potem pošljite vse skupaj nam. Mi vam pošljemo blago s samostojno poštno ali

ekspresno na C. O. D. Plačate ostali del naročenega blaga, potem ko prejmete

blago na dom.

V. A. DANIELS, NICKS BUILDING, SAN ANTONIO, TEXAS.

CENJENI: Prilagam \$1.50 deposit. Prosim pošljite komand, Stev.

skupno a patronov. Jas se obvezujem plačati ostalo sveto

naročeno blago, ter tovarno poštnino, ekspresne tarife, kakor hitro sprejemem

blago na dom.

IME

NASLOV ULICA in št.

MESTO

DREAVA

NASE JAMSTVO

Mi absolutno jamčimo vaš komand v tem smislu, da je prvi, čisto nov in

popolnoma enak, kot kažejo ga slike in kar je opisan.

Mi jamčimo, da vas zadovolji vsak komand, ki ga kupite pri nas. Škoda

ba, kot prihaja iz te v resnici izredno vredno, kalibra sta varna plačati.

Ako vaše poplačilo razsodijo a nekakšno, lahko nam vrnete takoj po

jamo in zamenjate na vas denar bode a po vaši volji, vrneva vsi denar nazaj.

V. A. DANIELS, NICKS BUILDING, SAN ANTONIO, TEXAS.